

Koma, Andrzej

Siekiery krzemienne z Charłęża (pow. Łęczna) i okolic Olszewnicy (pow. Radzyń Podlaski)

Archeologia Polski Środkowowschodniej 7, 183-184

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ANDRZEJ KOMA

SIEKIERY KRZEMIENNE Z CHARLEŻA (POW. ŁĘCZNA) I OKOLIC OLSZEWNICY (POW. RADZYŃ PODLASKI)

W ramach akcji inwentaryzacji zbiorów pozamuzealnych prowadzonej na początku lat 1990. przez Katedrę Archeologii UMCS w Lublinie uzyskano informację o nieznanymi dwóch siekierach krzemienych przechowywanych w zbiorach szkolnych na terenie obecnego województwa lubelskiego.

Pierwsza z nich to okaz odkryty podczas orki na polu położonym bezpośrednio nad Bystrzycą w miejscowości Charleż, gm. Spiczyn, pow. Łęczna. Została przekazana przez anonimowego znalazcę do Szkoły Podstawowej w Charleżu.

Wykonana jest prawdopodobnie z surowca wołyńskiego. Jej powierzchnię pokrywa rudobrazowa patyna, charakterystyczna dla skał krzemionkowych podlegającym procesowi utleniania związków żelaza i manganu zawartych w przypowierzchniowych warstwach gleby. W obrysie płaszczyznowym jest kształtu lekko beczułkowatego, w bocznym – klinowata, w przekroju poprzecznym – czworościenna. Na jednej ze ścianek czołowych od strony płaskiego obucha posiada kilka odbić (powstałych współcześnie – ?) znoszących szlifowaną powierzchnię. Ostrze wtórnie jednostronnie naprawiane (ryc. 1: 1). Jej wymiary wynoszą: 97 x 38 x 7 mm.

Druga z siekier została zdeponowana w Szkole Podstawowej w Olszewnicy, gm. Kąkolewnica, pow. Radzyń Podlaski. Brak dokładnych danych co do lokalizacji i miejsca odkrycia. Wraz z siekierą znaleziony został retuszowany odłupek wykonany z surowca wołyńskiego.

Okaz wykonany z krzemienia wołyńskiego. W obrysie płaszczyznowym jest trapezowaty o lekko łukowatym ostrzu, w przekroju poprzecznym – dwuścienny, o zeszlifowanych krawędziach bocznych. Korpus łącznie z półkolistym obuchem jest szlifowany. Nieznacznie zniszczone ostrze. Jego wymiary wynoszą: 98 x 47 x 24 mm (ryc. 1: 2).

Ogólny pokrój siekiery z Charleża wyrażający się przede wszystkim w jej regularności oraz proporcja metrycznych wydaje się wskazywać, że mamy do czynienia z narzędziem użytkowanym przez ludność kultury amfor kulistych lub ceramiki sznurowej.

W stosunku do drugiej siekiery należałoby jej chronologię odnieść do przełomu neolitu lub wczesnej epoki brązu – i łączyć z kulturą ceramiki sznurowej lub mierzanowicką.

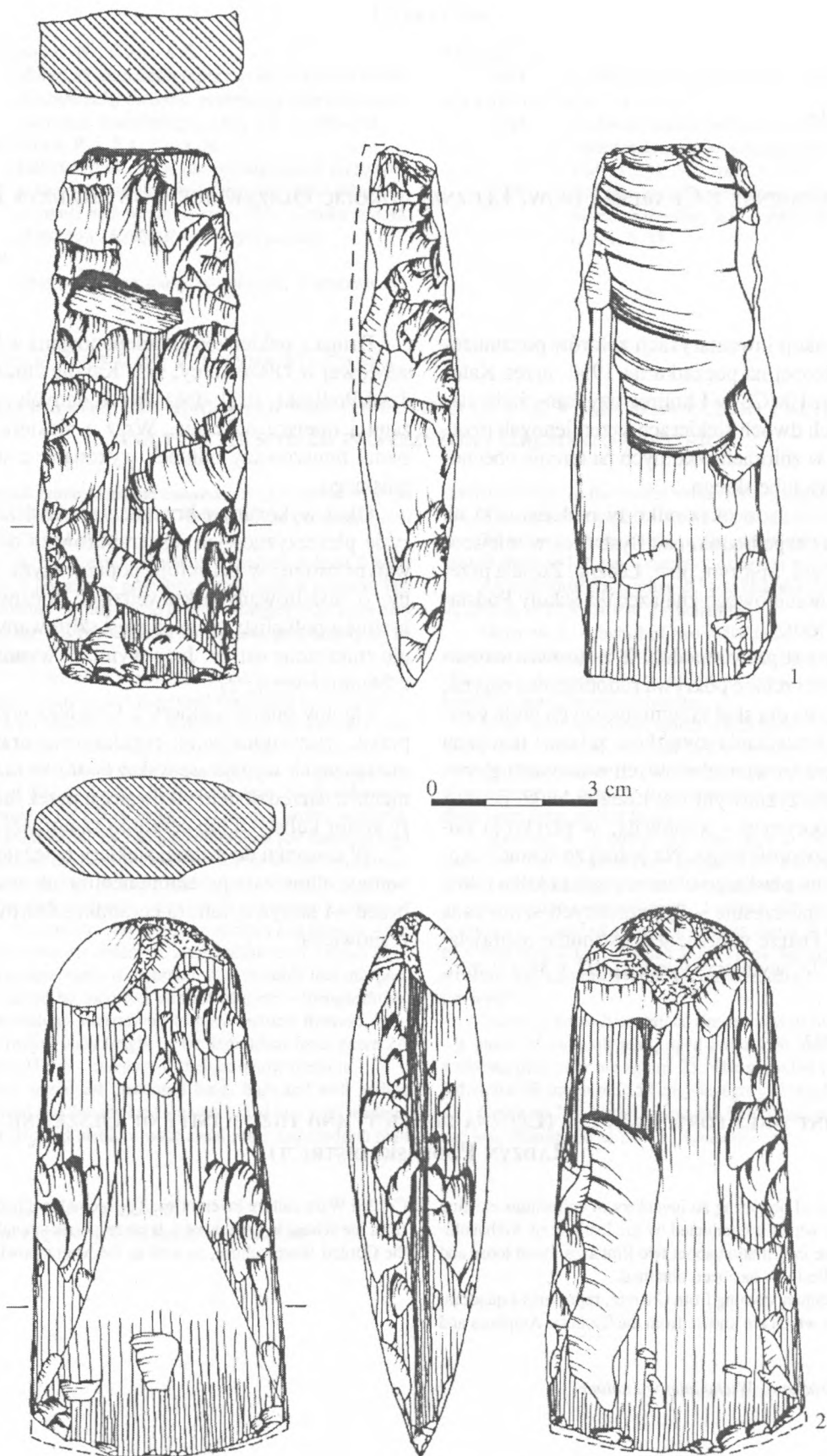
ANDRZEJ KOMA

FLINT AXES FROM CHARLEŻ (ŁĘCZNA DISTRICT) AND THE VICINITY OF OLSZEWNICA (RADZYŃ PODLASKI DISTRICT)

In the process of preparing an inventory of collections existing outside museums, which is conducted by the Institute of Archaeology at UMCS, some information about two flint axes found loose and kept in school collections has been obtained.

The first specimen, coming from Charleż, represents a quadrangular form of axes which are known from the Globular Amphora and

Corded Ware culture inventories. The second, a dihedral axe, comes from the school in Olszewnica. It corresponds to analogical items of the Corded Ware culture, as well as the Mierzanowice culture.

Ryc. 1. Sikiery krzemienne z Charleża (1) i Olsznicy Olszewnicy lub okolicy (2).